

U Pulj, ponedjeljak 5. kolovoza 1918.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 4. (D. u.) Službeno se javlja: Talijansko bojište: Na visoravni Sette Comuni suzbili smo petovano englesko-francuske izvidničke nasrtaje. Do Dossalto uspjelo je neprijatelju iza žestoke topovske pripreme da prodre u dijelove naših linija. Na fronti Flèri Berat zaposjao je neprijatelj opet položaje. U gornjoj dolini Devollja bio je neprijatelj otišut bojem natrag. — Poglavica generalnog tožera.

Njemački.

Berlin, 4. (D. u.) Iz velikog se glavnog tana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojsna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Tečajem u oči živjela je topovska djelatnost, koja se jugo-zapadno od Yperna i na obim stranama Somme privremeno stupnjevala do velike žestine. Na obim stranama Alberta povukli smo bez neprijateljskog djelovanja naše zapadno od Ancre stojeće postojanke na istočni brijeg rijeke. Kod uspjeha pretakoljskih bojeva južno od potoka Luce i jugozapadno od Montdidiera dopremili smo zarobljenika. — Vojsna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Nema bojnih akcija. Mi stojimo u bojnom dodiru neprijateljem na Aisnel, sjeverno i istočno od Soissonisa i na Veslei. — Poručnik je Billik polučio svoju 28. zračnu pobjedu. — Ludendorff.

Rat.

Nijemci su se povukli na liniju Aisne—Vesle—Reims, čime su postigli najkraću liniju. Daljnji uzmak ne bi imao više svrhe skraćivanja fronte, jer bi se samo produljila. Budući razvoj bitke zavisi od držanja antantnog vojnog vodstva i njegovih namjera: da li kani kušati forsiranje ove nove njemačke linije ili ne. Time je pao Soissons opet u francuske ruke. Na obim stranama Alberta povukli su Nijemci svoje postojanke na istočni brijeg Ancre. Reuterov ured javlja o tome, da su Nijemci u odsjeku Alberta izveli na fronti od 4 milja uzmak na istočni brijeg Ancre. Radi toga se misli, da je neprijatelj napustio na tom mjestu svaku namjeru da navalj.

Francuski izvještaj od 2. kolovoza poslije podne: Navale, što su već dva dana provodile naše čete i jedinice saveznica na fronti sjeverno od Marne, postigle su potpun uspjeh. Uslijed sukoba na čitavoj fronti bili su Nijemci prisiljeni, da napuste položaje za obranu, što su si odabrali između Fere-en-Tardenois i Ville-en-Tardenois i da se požure u uzmahom. Na našem lijevom su krilu prodri naše čete u Soissons. Dalje na jug prekoracile su Orisu na čitavom njezinom tijeku. U centru, sjeverno od Nucya napredovamo znatno. Mi smo prekoracili Arcy (ovdje su nekoje riječi znakazene) te smo prodri u šumu de Doll. Više prema istoku zaposjeli smo Coulanges, 4 kilometra sjeverno od šume Meunier. Na našem desnom su krilu u našem posjedu Gourtrancourt, Villers-Agron i Ville-en-Tardenois. Na tom dijelu fronte unapredovali smo naše linije za nekih pet kilometara sjeverno od ceste Dormons-Reims na opću liniju Vezilly-Libery (?). Između Ardre i Vesle zaposjeli smo Gueux i Thilbise.

Francuski izvještaj od 3. kolovoza poslije podne: Francuske su čete tečajem noći nastavile svoje napredovanje na Vesleu. Na lijevom su krilu doprli Francuzi do Aisne između Soissonsa i Vemzela.

Amerikanski izvještaj od 2. kolovoza na večer: Naše čete na fronti Ourcq osvojile su potom boju uzvisinu 200 južno od Coulonge a dalje također i šumu istočno od ove uzvisine. U jutro započeo je neprijatelj, koji nije se više napredovao, kako bi zadržavao naše napredovanje, pokušati se. Naše su mu čete za petama. Naše napredovanje, koje je postiglo dubinu od 5 milja, traje.

Engleski izvještaj od 2. kolovoza na večer: Uspjeli smo uspjeti sunak istočno od jezera Dikkesbusche; kod čega smo dopremili zarobljenika.

Turski glavni stan javlja od 2. kolovoza: U sjeverozapadnoj Perziji oslobodile su naše čete u predjelu Urmie pokrajinu od armensko-nestorijanskih banda, koje su stajale u uskoj vezi s engleskim četama. Naše zaštitne su čete oslobodile grad Urmia.

Reuter javlja od 4. kolovoza: Kod primitka nekotih kanadskih nacionalista izjavio je engleski kralj, da mu je neki američki general saopćio, da je vojska od 15 milijuna pripremljena da stupi, ustreba li, na megdan.

Javljaju iz Washingtona od 3. t. mj.: Ratni će tajnik Baker predložiti novi vojni zakon, u kojem se određuje doba za vojnu obvezatnost sa 18 i 45 godina.

Wolfvov ured javlja od 4. kolovoza: U zlatvorenom području oko Engleske bilo je potopljeno 13.000 brutto registarskih tona.

* Ratifikacija mira između Austro-Ugarske i Ukrajine. O tom pitanju šire se u zadnje doba svakojake glasine. Vele, da Austrija nije voljna ratificirati mir s Ukrajinom, pošto se ova nije držala ugovora. Ova se ratifikacija tiče u glavnom onih tajnih klauzula, koje govore o uredjenju ukrajinskog pitanja u Austriji i o podobi Galicije. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše k tome: „Jučer smo zabilježili bečku vijest, polag koje mir između Austro-Ugarske i Ukrajine nije bio ratificiran, jer će se ukrajinska država spojiti s Velikom Rusijom. Vijest je izričito bila označena kao iz Beča dolazeća glasina. Ne mogu se dakle stvoriti nikakvi zaključci iz toga, što smo donijeli ovu vijest bez tumača. Na ovdašnjim mjestima nije međutim ništa poznato o nekoj načelnoj protivštini Austrije protiv ratifikacije mira s Ukrajinom. Tomu je nasuprot svakako sigurno, da druga glasina, polag koje bi austrijski nadvojvoda Vilhelm stupio na mjesto hetmana Skoropadskoga, ne odgovara činjenicama i da je čista izmišljotina.

* Njemački kurs u Austriji. Javljaju iz Beča: Unatoč službene objave u nekim njemačkim novinama, da novi ministar-predsjednik barun Husarek neće nastaviti objavljenu njemačku srušenoga ministra-predsjednika dra. Seidlera, nadalje službeni dementi, da nije barun Husarek učinio Nijemcima nikakvih koncesija, sve to čini se, da stoji u nekoj protimbi sa ono nekoliko dana djelovanja novoga premijera. Ministarstvo baruna Husareka odredilo je zavedenje sudišta u Trutnovu. Sama ova naredba bila bi izvanjski posmatrajući posve nedužna, jer se njome radi o jednom novom okružnom sudištu, koje do sada nije postojalo. I kao takvu bezazlenu naredbu prikazuju također i Nijemci ovu najnoviju odredbu vlade. Međutim radi se o sasvim nečem drugom. Radi se o germanizaciji stasovitih jezičnih područja, unutar kompetencije toga novoga okružnog sudišta. I to će se činiti na prvi mah nemogućim i smiješnim za neupućene ljude. Međutim i tomu nije tako. To okružno sudište u Trutnovu sastoji od jedne njemačke većine, kojima se priklapaju češke manjine. U tom okružnom sudištu bit će ponamješteni samo njemački činovnici i ti ne će, kako se već dosta puta desilo i kako je to upravo praksom postalo, primati čeških podnesaka, a ne čeških tužbe u koliko su prihvaćene, riješiti će ni češke tužbe na njemačkom jeziku. Poradi toga na češkom, nego na njemačkom jeziku. Poradi toga su već i za ministra-predsjednika grofa Stürgkha, a onda za ministra-predsjednika dra. Seidlera ustali Česi, tražeći, da se to sudište može osnovati, ali da se normira prije toga uopće za sve upravne organe poslovni i prometni jezik kod sudova i upravnih oblasti, kao i sa zajedničkom vladom. No već u češko-njemačkim nagodbenim pregovorima htjeli su Nijemci pod svaku cijenu polučiti neki usus, t. j. običajno pravo, pa da urede u onim okružjima, gdje su se češke manjine, jezik saobraćaja sa strankama po svojoj volji, dok su u češkim okružjima, gdje su se nalazile njemačke manjine, zahtijevali dvojezični način uređivanja i saobraćaja sa strankama. Nato naravno nijesu Česi mogli pristati, pa su se zato Nijemci mašali sada drugoga sredstva. Oni sa ovim zavedenjem trutnovskoga sudišta, kao i sa podijeljenjem kraljevine Ceske u narodna upravna okružja, hoće da oćipe čitavu upravu i sudovanje tako, da bi ovakva Ceska nakon nekoliko godina i uslijed nekoliko naredaba, a bez privole parlamenta, sama po sebi bila podijeljena u dvije samostalne cele, dotično u jednu njemačku i jednu češku kraljevinu Češku.

* Hrvati i „ugarsko“ domobranstvo. Govoreći o prosvjedu hrvatskih delegata na zajedničkom saboru, dodaje „A Nap“ slijedeći komentar: Naravno, da ne može biti govora o ostvarenju toga zahtjeva, koji je jednako protuzakonit, kao i smion i izazovan. Samo od jugoslavenske ludorije pomiješani hrvatski mozgovi niogu izmisliti takav napadaj protiv ugarske države. U državi sv. Stjepana ima samo jedno državljanstvo, a isto tako može biti samo jedno domobranstvo. Tako to određuje i

zakon, koji dozvoljava samo to, da je uredovni jezik u Vl. domobranskom okružju hrvatski. Ali zakon određuje još i to, da u organizaciji domobranstva ne može nastupiti nikakva promjena, da pače i sam kralj može samo u toliko dozvoliti promjene, u koliko zakon ne sadržaje ustanove. — To je stara mađarska taktika, da izvlačaju zakone i prava, samo da imaju koristi. U kulturnom svijetu neće ovakovo jadikovanje učiniti nikakvog utiska. Neka samo viču; neće trajati dugo i bit će skromni i dobri kao kunići. Samo da onda ne bude prekasno.

* Izjava grofa Forgacha. Krakovski listovi javljaju: Poklisar Ivan grof Forgach, koji je imenovan pouzdanikom za gospodarski položaj u Ukrajini, izjavio je, da Ukrajina ni u kojem slučaju ne može ispuniti gospodarskih obveza, što ih je premožela. Stoga je obaviještena vlada hetmana Skoropadskoga, da su utrnule obveze tajnoga ugovora, što je skl. pljen u Brest-Litovsku. Kako se veli, sa tim je u savezu i vijest o otpustu hetmana Skoropadskoga u korist nadvojvode Vilima, kao i činjenica, da sve dosad nije ratificiran mirovni ugovor sa Ukrajinom.

* Krivo proročanstvo o podmornicama. Slobodno konservativni zastupnik u rajstagu barun Gamp brani u listu „Das grössere Deutschland“ od 19. srpnja velikog admirala von Tirpitzu od spočitanja, da je on zanemario gradnju podmornica. U tom sastavku saopćuje barun Gamp, da je 12. veljače 1916. poglavica admiralskog stožera von Holtzendorff državnom kancelaru predao spomenicu, u kojoj se izričito kazalo, da novi podmornički rat raspolaže s takvim silama, da je i obzirom na pomogala u stanju, da mu osigura u primjeru sa prošlogodišnjim rezultatima mnogo veće uspjeha i da postoji sigurni izgled, da će se engleski ladjevni prostor tako skraćiti, te će u dogledno vrijeme, najdulje za šest mjeseci, biti Engleska prisiljena, da sklopi mir. — Barun von Gamp, koji je ovu spomenicu imao u svojim rukama, potvrđuje dakle, da se zvanično izdalo veoma pogriješna proročanstva o posljedicama podmorničkog rata.

* Osnutak ukrajinske akademije znanosti. Ministarsko je vijeće doznačilo ministru nastave 200.000 hrvanovana za osnutak „Ukrajinske akademije znanosti“, nadalje pol milijuna za gradnju sveučilišne knjižnice i pola milijuna za gradnju nove gimnazije.

* Opsadno stanje u Ukrajini. „Morningpost“ javlja iz Kijeva, da je nad čitavom Ukrajinom proglašeno opsadno stanje. U Kijevu i Odesi poduzete su osobite mjere za zaštitu. Željeznička uprava preći će po svojoj prilici u vojničke ruke.

* Pitanje mira. U donjoj je kući pitao 2. kolovoza King, da li je antanta sada, kad se vojnički položaj sve više poboljšava, spremna, da učini korake, kako bi doznala, da li postoji izgled na sklopljenje brzog i časnog mira. Bonar je Law odvratio, da je engleska vlada uvijek spremna uvažiti predloge za sklopljenje zadovoljivog mira.

* Francuska se komora odgodila do 5. rujna. * Kažnjeni grčki brodovlasnici. Javljaju iz Atene od 3. kolovoza: Ministar mornarice osudio je brodovlasnika Abatioposa na novčanu kaznu od 10 milijuna franaka, pošto je u protuslovlju s zakonom, koji se tiče zabrane promjene zastave na parobrodima trgovačke mornarice, prodao dva parobroda inozemstvu. Dva druga su brodovlasnika bila odsudjena na 2 odnosno 3 milijuna franaka kazne.

* Lord Cecil o Nijemcima. Lord Cecil je izjavio, da se ponovno govori o nekom sastanku zastupnika neprijateljskih država. On dobro pozna njemački narod — rekao je — i zato će se čuvati njemačkih zastupnika, jer je Nijemcima uvijek isti cilj, kao i prije, najme gospodstvo nad svijetom.

* 82.000 strojnih pušaka iz Amerike. „Times“ javljaju, da je američki ratni departement objavio, da je od početka rata proizvedeno i stavljeno na raspolaganje vojsci na zapadnoj fronti 82.540 strojnih pušaka.

Iz bivšeg ruskog carsiva.

U Rusiji približavaju se stvari svom naravnom svršetku. Boljševički je sustav, kojemu Rusija nije bila dorasla, dotjerao je državu do takvog stepena dezorganizacije, da i najmanje organizovana sila mora postati pogibeljna opstanku tog kaosa. Samo tako je moguće da par desetak hiljada Čehoslovaka i četa sporazumna stalno i sigurno napreduje, dok su sve crvene garde, pojačane gdje god brojnim zarobljenicima, bezmoćne

prema tom pokretu. Ali razvoj prilika u Rusiji nema toliko unutarnjeg, koliko vanjskopolitičkog značenja. Ne radi se toliko o intervenciji antante u Rusiji, već o intervenciji središnjih vlasti u Rusiji. Sporazum ide za tim, da prisili središnje vlasti na intervenciju u Rusiji, pošto bi si tom intervencijom oteretio svoje fronte. Za intervenciju u Rusiji i za uspostavu reda trebale bi središnje vlasti milijun vojnika, pošto moraju računati s narodom, koji ih mrzi, i s radničkim prilikama u zemlji. U Rusiji desile bi se tad slične prilike kao što u Ukrajini, t. j., ako trebaju Nijemci u Ukrajini za veoma nepotpunu okupaciju 300.000 momaka, trebat će u Rusiji, koja je mnogo prostranija i neprohodnija; sigurno tri puta toliko. Bivše rusko će carstvo otmirati središnjim vlastima preko milijun vojnika, a to u sadašnje doba nije baš maienkost. Doduše imaju pravo oni, koji govore o nemogućnosti uspostave ruske fronte; ali antanta će postići svoj cilj i bez ove fronte, samo ako središnje vlasti interveniraju. Dodje li do intervencije, tad su socijalni revolucionarci postigli ono, što su željeli: obnovu ratnoga stanja s Rusijom. Czernin-Kühlmannov mir iskazao se dakle djelom veoma sumnjive vrijednosti. Da smo imali druge državice, druge, moderne ljude, imali bi možda danas Veliku i Malu Rusiju kao saveznike na našoj strani, a rat bi bio već odlučan. Ali militaristička kratkovidnost imala je glavnu riječ, a posljedice smo osjetili mi tečajem zadnjih mjeseca. Boljševici bijahu skloni središnjim vlastima. Oni su bili jedina stranka, koja je došla ovim državama u susret. Zato smo im brest-litovskim mirom onemogućili opstanak u zemlji i nakopali im mržnju sviju stranaka. Danas si u Berlinu i u Beču ne znadu kako pomoći, interveniraju li, bit će zlo, ne interveniraju, bit će također zlo, a između jednakih je zla teško birati. To su rezultati, kazao bi Stransky, političkog pustolovstva i šarlatanstva...

O česko-slovačkim i proturevolucionarnim operacijama u Rusiji doznavaju novine:

Kako je već javljeno, Kozaci su se združili sa čehoslovačkim četama. Sada se saznaje, da su to Kozaci iz Talnikova. Ovi su Kozaci nadomjestili nestašicu čehoslovačkih brigada na konjaništvu. Kozaci, koji su obavljali izvidničku službu, uspjeli su da stave čehoslovačke pješake pukovnije u posve drugi i povoljniji položaj. Čehoslovačke čete doskora će se obrazovati u posve dobro opremljenu i oboružanu vojsku. Novoj se sibirskoj vladi neprestano povećavaju bojne sile, neprestano stizavaju brzopletke i dopisi, u kojima se izjavljuju gradovi, kao i pojedina udruženja, da će sibirsku vladu podupirati. Među potonjima nalazi se, — a to je od osobite važnosti, — socijalistička grupa u Blagoveščensku. — Kao odgovor na Trockijev proglas objaviše čehoslovačke čete svuda sveopću mobilizaciju pučanstva. Boljševičke se čete nakon bojeva kod Blagoveščenskog nalaze na uzmaku. Citavu amursku željeznicu čuvaju kitajske čete, dok mostove, koji su bili dignuti u zrak i koji su sada već popravljeni, čuvaju japanske čete. — Kako se iz Moskve javlja, zaposjele su čehoslovačke čete željezničku prugu Harkov-Ufu. Sjeverno od Ufe bije se žestoka bitka. — Prema vijestima iz Moskve, vlada u boljševičkim krugovima velika strava poradi uznemirujućih vijesti, koje stižu iz Sibirijske. Jedan dio Čehoslovaka, koji su zaposjeli Vladivostok, sjedinio se u pravcu na Nikolsk s Kozacima, koji su operirali na mandžarskoj granici. Boljševičke čete povlače se dalje u sjevernom pravcu. Njihov broj da ne prekoračuje 4000 ljudi. — Iz Petrograda i Moskve stižu neizravno vijesti o Čehoslovacima koji ne štete nijednoga boljševika. Kako se ustanovilo, Čehoslovaci uopće ne zasužnjuju vojnike, već ih smješta strijeljaju. — Pošto je boljševičkoj vladi uspjelo, da uguši djelomični ustanak lijevičarskih socijalnih revolucionaraca, počeo se ovi atentatima na vojarne. — U Tambovu pobunila se je prva socijalistička pukovnija protiv sovjetske vlasti. Boljševici su protjerani iz grada, ali četama, koje su dopremljene iz Saratova, pošlo je za rukom, da opet uspostave sovjetsku vladu. — „Sibirska Pošta“ donosi na uvodnom mjestu članak, u kojem veli: Čehoslovačka opasnost raste; žitna središta su izgubljena isto tako vodne i istočne željezničke sveze. Teško je kazati, što će sovjetska vlada učiniti, nastave li Čehoslovaci napredovanje u istom tempu, kao do sada.

Čeho-Slovaci napreduju veoma brzo. Iz boljševičkih izvora dolazi vijest, da stoje 200 kilometara pred Moskvom. U Moskvi se vrše grozničave pripreme za obranu grada. Njemačke novine javljaju iz Stockholma, da je u Rusiji javna tajna, da vodje ruske sovjetske vlade žele postići sporazum sa središnjim vlastima, da im njihova vojska dodje u pomoć protiv antante. Njemačka i Austro-Ugarska su dugo vremena oklijevale, jer su se bojale, da bi se im podmitalo sebične ciljeve. Zadnji događaji u Rusiji i Ukrajini izazvali su medjutim preokret u mišljenju te radi toga nije isključeno, da će doskora doći do sukoba između četa središnjih vlasti i Engleza na ruskom tlu. U savezu s tim stockholmskim vijestima javljaju iz

Moskve, da će Lenjin inkognito otputovati u Beč i Berlin, da stupi u neposredni doticaj sa vodećim državnici centralnih vlasti. On želi, da odstrani postojeće diferencije sa centralnim vlastima, te da postigne njihovu potporu za predstojeću ofenzivu sovjetskih četa protiv englesko-francuskih bojnih sila na murmanskoj obali. Kako se saznaje, bit će Lenjin u Beču i u Berlinu dočekan sa svim poštima priznate vrhovne državne glave.

Savjesna je istraga u Kijevu dokazala, da je umorstvo generala von Eichhorna imalo biti uzburom za sveopću bunu protiv središnjih vlasti. U pozvanim bečkim i berlinskim se krugovima ističe, da se unatoč žalostnih događaja nijesu pogoršali odnosi između središnjih vlasti i Ukrajine te Rusije i da će eventualni koraci uslijediti u dogovoru sa vodećim ličnostima u odnosnim zemljama. Kako se čuje, igrao je Miljukov dvostruku igru te boravio u Kijevu samo pod nekom himbenom izlikom, da pripazi na atentat, što se spremao po nalogu antante protiv Eichhorna. Nasuprot je tomu izjavio predsjednik ruske mirovne delegacije za pregovore sa Finskom, Vorovsky, da nema nikakvih dokaza, da je antanta igrala kakovu ulogu kod Mirbachovog umorstva. Atentatori su socijalno-revolucionarni fantaste, koji misle, da će moći sovjetsku vladu srušiti sa atentatima. Njemačka vlada misli na sigurnosne mjere, ali je pitanje, da li će biti njemački poslanici zaštićeni s tim mjerama, a osobito u Ukrajini. Ne smije se zaboraviti, da su Rusija, a još više Ukrajina revolucionarne države, gdje još sve vrije.

Iz slavenskog svijeta.

Nastojanja bečke klike, da zavede ljubljanskog biskupa. Među prvim našim odličnim muževima, koji su pristali uz svibanjsku deklaraciju Jugoslavenskoga kluba, beše ljubljanski knez biskup dr. Jeglič, za kojim se na to poveo sav slovenski narod. Sada brzojavljaju zagrebačkim „Novinama“ iz Ljubljane, da je prispio iz Beča presv. gosp. biskup dr. Antun Jeglič, kamo je bio otišao na naročiti poziv k novom ministarskom predsjedniku Husareku. Kako dopisnik saznaje, bio je presvetli gospodin knez-biskup naročito pozivan radi njegovog pitanja, kojemu je gospodin Husarek vrlo nesklon, ali mu nije uspelo, da ovog našeg dičnog i odlučnog prvaka okrene sa njegova dosadašnjeg rodoljubnog stanovišta u jugoslavenskom pitanju. Dao bog, te celi naš episkopat pošao putem Mahnića i Jegliča.

Pismo istarskom siročetu, koje se nalazi u Hrvatskoj.

Dragi Ivo!

Veoma mi je čudno, da se nijesi jošte priučio u „novoj“ domaji. Prispodobi Tvoj tamošnji život sa životom u Istri, pa ćeš sigurno odmah sretan i zadovoljan biti. Meni je žao što nijesam Tvoj vršnjak, pa da mogu s Tobom tamo uživati raj na ovoj zemlji.

Sretan si i presretan, Ivo moj! Tvoju bol do naše domaje osjećam i ja, ali znaj, da i Tvojem tati, bratu i rodjaku mora još teže pri srcu biti, kad daleko od rodjene grudni krv proljeva.

Štuj Ti, dušo, Tvoju Majku, koja jošte čeka Tvojih drugova i drugarica, da joj potomstvo ne izumre...

Pitaš me, je li istina, da se Opatijom — „alemovom granom“ — mladi Mongolčić seću. Ne, Ivo, samo Opatijom, već Lovranom i Voloskom. Ima ih već oko 7000. Sve im ide na ruku. Ja borami ne znam koji je uzrok tome. Možda je to odabrani narod, koji će nas izvesti u obećanu zemljicu? No ja u to ne vjerujem. Slušaj!

Prodje mjestom madžarski učitelj sa skupinom djece. Na nekakav nerazumljiv upit madžarskog učitelja odgovori mu moj prijatelj i drug da ga ne razumije, već da hrvatski govori. Na ovu opasku mog prijatelja odgovori učitelj: Madžar sa: „Pful Horvat!“

Eto takvi učitelji odgajaju djecu, koja uživaju po našim krajevima, koja hoće da si prisvajaju sve naše: najmilije i najdraže. Prigodom šetnje sve prezirno promatraju što hrvatski govori. Mrvice bijelog hljeba dobacuju našim sirotama dozivajući ih kao pse. Tako Ti se ponašaju ti Mongoli u našoj kući. No, Ivo, nek Te to ne uznemiri. „Pritisnuto jače, sve to više iskače!“ Ako su pak naši ljudi doprinijeli, da su se ova djeca ne iz nužde, već iz objesti k nama dokočperili nek im to bude na najveću sramotu i prezir. No ja, Ivo moj, uza sve to ne zdvajam, jer na obzoru „zora puca, bit će dana“.

Zdravstvuj Tvom

Učitelju.

Domace vijesti.

Prinosi za našu siročad. Preko uprave naše lista položeni su sljedeći doprinosi: Mjesto nad grobnog vijenca blagopokojnoj gospodji Ani Sarić polaže gosp. Ivan Poč K 20.— Prigodom Narodnog blagdana sakupili su u Alturi gg. Sladonja Andrija, Polla Ivan, Kaić Ante i Perić Blaž K 306.— Darovaše: po K 20.— Višković Vjekoslav, Zuccon Ante; po K 10.— Strmotić Mijo Mijin, Strmotić Mijo, Antunov, Strmotić Ivan, Kaić Ante pok. Blaž; po K 6.— Ušić Konja Sladonja Marija z. Mihe; po K 5.— Sladonja Ante, Runtić Nježa, Zeyval Ivan, Kaić Marija z. Ante, Višković Nježa, Perić Blaž, Kaić Marija; po K 4.— Kaić Jela, Kaić Justina, Balon Miloš, Sifrar Franz; po K 3.— Ušić Marija, Lužnik Josip, Ušić Marica, Ikić Tereza, Sladonja Ivan Ikić Fuma, Sladonja Metod, Buždon Mate, Sladonja Ruža; po K 2.— Sladonja Andrija, Sladonja Zorka, Sladonja Marija, Sladonja Ana, Perić Ana, Sladonja Grgo, Polla Ivan, Polla Zora, Družetić Ivan, Strmotić Ante, Pržiklas Ivan, Kaić Martin, Višković Dinka, Ušić Jakov, Višković Marija, Sirotnjak Antun, Radeka Milka, Vlašić Zora, Florentin Josip, Ikić Josip, Ikić Ruža, Družetić Ive Kirac Marija, Ušić Marija, Sladonja Jušta, Bastijančić Slavka, Sladonja Andrija, Kaić Dušan, Biban Marija, Biban Ante, Latin Foška, Latin Jela, Strmotić Foška, Sladonja Ivana, Perić Marija, Ušić Foška, Ušić Marija, Ciceran Grgo, Kaić Marija Jos., Strmotić, Miho, Ušić Toma, Ušić Martin Barela, Uravić Marija; po K 1.— Sladonja Jušta, Zuccon Ivka, Strmotić Marija, Corva Eufemija, Strmotić Marija Bača Foška, Vojnić Kata, Bašan Marija, Veselić Marija, Rudelić Ulika, Višković Antun, Ciceran Marija, Ciceran Grgo, Sladonja Iv., Ušić Toma, Sladonja Jos. L., Sladonja Josip Iv., Ivančić Marija, Sladonja Luca, Sladonja Fumica, Sladonja Zora, Kaić Veronika, Ušić Jela, Ušić Marija, Ikić Foška, Ušić Fuma, Margetić Marija, Kožljan Ljudmila, Strmotić Ačim, Vojnić Antun, Prdec Ljubi, Perić Petar, Perić Anka, Mhorović Cyril, Zuccon Boris, Ikić Kata, Višković Kata, Kaić Fuma, Kaić Žilka, Kaić Nevenka, Lupetina Marija, Tade Martin, Biban Mate, Biban Foška, Lupetina Žamarija, Biban Ana, Kaić Antun, Mhorović Blaž, Modrušan Ivan, Perdec Ivana. — Iskaz: K 326.— više 3842/47 jednako 4168/47. Zlatni vijeli uzorni darovatelji! Unaprijed za spas naše siromašne djece!

Oglas natječaja. Na pokrajinskom računarskom odjelu u Poreču ispražnjeno je mjesto provodje u XI. činovnom razredu (početna plaća 1600 kruna, odšteta za stan 520 kruna, više ratni doplaci) sa pravom prelaza u X. činovni razred. Natjecatelji treba da prikažu molbu najkasnije do 25. kolovoza 1918 tajništvu Zemaljske Upravne Komisije Margrofije Istre u Poreču priloživši isprave, koje poznašanje: 1) pripadnost austrijsku; 2) besprikorno ponašanje; 3) čvrst tjelesni uzgoj; 4) posvemašnje poznavanje zemaljskih jezika kao što i njemačkoga i konačno 5) da su dobrim uspjehom naryšili jednu nižu srednju školu. — Zemaljska Upravna Komisija Margrofije Istre. Poreč, dneva 1. kolovoza 1918. Predsjednik: Lasciac.

Prosvjeta.

„Književni Jug“. Izisao je 15. broj „Književnog Juga“ sa sljedećim sadržajem: V. Čorović: Vatroslav Jagić. — Ivo Vojnović: Grimizni platiš. — M. Janković: Cveče. — A. Debeljak: Slumje. — I. Andrić: Derzele u hanu. M. Milošević: Svest večno. — A. Korewski: Ibsenov Brand i treće carstvo. — A. Danko: Galebovi. — J. Glaser: Kralju Matjažu. — Dr. D. Nagy: Vladimir Nazor. — U pregledu piše dr. F. Ilesić, dr. I. Djaja, N. Bartulović i Res. o Domjaniću i Ježiću, o jednoj Hertvigovoj knjizi, o romanu „Otvori oči“, o umjetničkim spomenicima itd. — „Književni Jug“ izlazi dvaput mjesečno latinskom, ćirilicom i slovenački prva je i jedina jugoslavenska revija, a stoji 10 K na četvrt godine, 40 K na celu godinu. — Adresa: „Književni Jug“, Zagreb, Gundulićeva ulica 29.

Dnevne vijesti.

Koje novine ne smiju na frontu. Za frontu su zabranjeni ovi časopisi: „Arbeiter-Zeitung“, „Arbeiterwille“, „Friede“, „Glas Slobode“, „Slovenec“, „Slovenski narod“, „Lidove Noviny“, „Venkov“, „Večern“, „Narodni Listy“, „Il Lavoratore“, „Ilustrovany Kuryer“, „Godziny“, „Kuryr Lwowski“, „Piast“, „Vilag“, „Nepszava“, „Naprej“, „Hrvatska Država“, „Hrvatska Njiva“, „Glas Slovenaca, Hrvatska i Srba“ i „Berliner Arbeiter-Zeitung“. Zabranu je izdalo generalno vojničko poštansko ravnateljstvo svojim podredjenim uredima. (Obzor.)

Željeznicom u Ameriku. Američke novine pišu, da se je osnovalo društvo koje namjerava izgraditi željeznicu iz Amerike u Evropu. Željeznica bi išla iz sjeverne Amerike podmorskim tunelom u Sibiriju, a preko ruske Azije u Evropu. Tako bi se izbjeglo dugotrajnom i pogibeljnom putovanju preko mora. Tunel, koji se ima izgraditi pod morem između Amerike i Sibirijske, bio bi dug po prilici 65 kilometara.

MENA lista: U pretplati... lista K 48.—, polugodište K 24.—, mjesечно K 12.—, maloprodajno K 4.—, u maloprodaji 16 fl. pojedini broj. GLASI primaju se u pravi lista trg Gustoza 1

godina IV.

RATNI

Aus Beč, 5. (D. u.) bojnih akcija.

Berlin, 5. ana službeno javi kupina prijestolonas medju Yperna i za na večer paljbena tečajem noći. U obim stranama rijatelja. Sjeverno aše satnije, stoje otokata Dom bez usdjemkom. Sa ma Montdidiera dopre kupina njemačkog Vesle porasla predpoljski bojevi d Reimsa. Iza kal omične sunke nep im napadajima povijedi na sjeveru on Gallwitz i vojzele i na srednjim neprijateljske nasr akcija zarobljeni učio svoju 27. zr

Na fronti izm do opsežnijih akci na Vesle sve do osvojili Fimes, št Vesle. Da li će se moguće još škatat dana, čim će jed na tom bojištu s koji moraju brzo

Francuski izv čajem dana suzbi nice te su nastav na fronti od 50 k Na našem lijevon od Soissons do Amerikanci. Isto sjeverno od Cou pignv. Naša ko napreduju uzduž litičim točkama 10 kilometara i djeno u jednom

Francuski i Na bojnjoj je fi prošla bez doga

Francuski. Tečajem dana točaka i istočno zalaznice žilavo Champignya. unatoč tome, vernom bijegu Sjeveroistočno sve do sela Ne jatelj. Na lijev St. Georgesa, jedan dio polo jed našeg nap smo Brache, naše linije na mili smo zarob

Engleski i predovanje na Zaposjeli smo držao prije za suzbili smo sa seljenja.

Engleski su ophodnje Hamel te su n

Engleski Arrasa potjer odijeljenja te nekoliko zarob bacili nekih p skih aparata